

Byggbransch, forskning och offentliga aktörer tillsammans för hyggesfritt virke i nytt nationellt policylab

Sveriges ledande byggaktörer, tillsammans med forskare från Lunds universitet, Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och IVL Svenska Miljöinstitutet, startar nu ett gemensamt utvecklingsarbete för att bedöma klimat- och biodiversitetsnyttan av virke från hyggesfritt, naturnära skogsbruk. Arbetet sker inom projektet "Policylab: Hyggesfritt från skog till byggnad" som har beviljats finansiering av forskningsrådet Formas inom programmet *Hållbar markanvändning för att nå klimatmålen*.

Brett samarbete över hela värdekedjan

Bakom initiativet står en bred samverkan mellan forskning, näringsliv och offentlig sektor. Bland deltagarna finns bland andra **NCC, Peab, Skanska, Wihlborgs, Region Stockholm, Uppsala kommun**, och **Plockhugget**, som utvecklar system för naturnära skogsbruk och virke utan kalhyggen.

Projektets syfte

Projektet ska utveckla policyramverk, upphandlingsregler och certifieringskriterier. Dessa ska göra det mer attraktivt för bygg- och fastighetssektorn att kravställa och använda virke från hyggesfritt skogsbruk, samt att räkna på klimat- och biodiversitetsnyttan. Forskningen kommer att koppla samman klimatnyttan från skogen, såsom kolinlagring och markhälsa, med byggmaterialens livscyklar och EU:s regelverk, exempelvis **EU-taxonomin** och **CSRD**.

"Projektet har en unik möjlighet att visa vägen mot ett klimatsmart och variationsrikt skogsbruk. Tack vare policylabbetts alla partners från hela värdekedjan – från skog till byggnad - kan vi tillsammans skapa framgångsrika metoder för att värdera och leverera hållbart virke utan kalhyggen", säger Ida Wallin, projektledare vid SLU.

"Byggbranschen efterfrågar verktyg för att välja virke med högre nivå av hållbarhet. Tillsammans kan vi nu samla befintlig forskning kring hyggesfritt virke och definiera klimat- och biodiversitetsnytta på en form som går att jämföra med andra material", säger Johan Berhin, Plockhugget.

"Uppsala ska vara en föregångare i klimatomställningen och det här initiativet visar vägen mot ett mer hållbart byggande. Hyggesfritt virke är ett konkret exempel på hur vi kan förena innovation med ansvar för framtida generationer", säger Erik Pelling (S) kommunstyrelsens ordförande, Uppsala kommun.

Resultat sprids nationellt

Projektet kommer att sprida resultat nationellt via etablerade plattformar som **Klimatarena Stockholm, LFM30** i Malmö och **Uppsala klimatprotokoll**. Syftet är att bana väg för en rättvis och skalbar omställning i hela värdekedjan, från skogsägare till fastighetsägare.

“Landets lokala och regionala klimatinitiativ vill gå före i utvecklingen av ett hyggesfritt skogsbruk och ser emot att delta aktivt i spridning och skalning av policylabbets arbete”, säger **Thomas Sundén**, vd för Sustainable Innovation, ledamot i **LFM30s** ledningsgrupp och **Klimatarena Stockholms** strategigrupp.

Fakta: Policylabb – Hyggesfritt från skog till byggnad

Finansiär: Formas – Nationella forskningsprogrammet för klimat

Projektperiod: 2025–2027

Budget: 4,9 miljoner kronor

Koordinator: Sveriges lantbruksuniversitet (SLU)

Syfte:

Att utveckla policyramverk, styrmedel, upphandlingsregler och certifieringssystem för virkesflöden från hyggesfritt, naturnära skogsbruk – från skog till byggnad.

Projektparter:

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU)

Lunds universitet

IVL Svenska Miljöinstitutet

Uppsala kommun

Region Stockholm

NCC Sverige AB

Peab AB

Skanska Sverige AB

Wihlborgs Fastigheter AB

Plockhugget AB

Sustainable Innovation i Sverige AB

Eka Skog AB

Stiftelsen Skånska Landskap

Medverkande nätverk och referensaktörer:

Klimatarena Stockholm

Uppsala klimatprotokoll

LFM30 – Lokal färdplan Malmö 2030

Göteborgs Stad

Framtiden AB

Älvstranden Utveckling AB

SKR – Sveriges Kommuner och Regioner

Adda

Skogsstyrelsen